

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 81/2010-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť T. K., K., a Ing. D. K., B., zastúpených advokátom JUDr. J. Ž., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4 C/160/2007-203 zo 16. decembra 2008 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8 Co/184/2009 z 31. júla 2009, ako aj postupom Obvodného oddelenia Policajného zboru Liptovský Hrádok v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1351/LH-LM-2009 a jeho uznesením z 8. februára 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. K. a Ing. D. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. februára 2010 doručená sťažnosť T. K. a Ing. D. K. (ďalej len „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 C/160/2007-203 zo 16. decembra 2008 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co/184/2009 z 31. júla 2009, ktorými sa rozhodlo o ich majetkových nárokoch. Ďalej sťažovatelia namietali postup Obvodného oddelenia Policajného zboru Liptovský Hrádok (ďalej len „vyšetrovací orgán“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1351/LH-LM-2009 a jeho uznesením z 8. februára 2010.

2. Zo sťažnosti a z predložených príloh vyplýva, že sťažovatelia ako vlastníci pozemku po márnej snahe o uzavretie nájomnej zmluvy s vlastníkmi stavby postavenej na ich pozemku obrátili sa žalobou na okresný súd, ktorý rozsudkom č. k. 4 C/160/2007-203 zo 16. decembra 2008 čiastočne vyhovel žalobnému nároku a vo zvyšku žalobu zamietol. Krajský súd na odvolanie žalobcov (sťažovateľov) rozsudkom sp. zn. 8 Co/184/2009 z 31. júla 2009 rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti potvrdil. Podaním z 19. októbra 2009 adresovaným Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) sťažovatelia podali podnet na podanie mimoriadneho dovolania Generálnym prokurátorom Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“), ktorý cestou Krajskej prokuratúry v Žiline (ďalej len „krajská prokuratúra“) ich podnet listom zo 14. decembra 2009 odložil, a to z dôvodu, že „... považujem rozhodnutia súdov za vecne správne...“.

3. Sťažovatelia sa súbežne s podaním podnetu na podanie mimoriadneho dovolania domáhali ochrany svojich práv aj podaním trestného oznámenia generálnej prokuratúre pre „*podozrenie zo spáchania trestného činu s návrhom na zrušenie dohody o užívaní nehnuteľnosti zo dňa 18. mája 1968*“. Poverený príslušník vyšetrovacieho orgánu uznesením sp. zn. ČVS: ORP-1351/LH-LM-2009 z 8. februára 2010 odmietol podnet sťažovateľov podľa § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

4. Sťažovatelia v sťažnosti okrem uvedenia skutkovej a právnej stránky posudzovanej veci tvrdia, že predmetnými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu bolo porušené ich základné právo „... na prerokovanie pred... súdom“. Ďalej výslovne uvádzajú, že k podaniu ústavnej sťažnosti pristúpili až potom ako „... sme využili všetky dostupné právne, i neprávne prostriedky, avšak nedosiahli sme obdržanými rozhodnutiami našej právnej ochrany“. Lehotu na podanie ústavnej sťažnosti odvodili od „... poslednej inštalácie našej právnej ochrany... Generálnej prokuratúry...“, ktorej adresovali dve podania, a od doručenia písomného vyrozumienia o ich vybavení.

5. Na základe argumentácie obsiahnutej v sťažnosti sťažovatelia zastávajú názor, že predmetnými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu boli porušené ich ústavou chránené práva, a preto navrhujú, aby ústavný súd rozhodol o ich sťažnosti takto:

„... Základné právo sťažovateľov... na prerokovávanie pred Okresným súdom... číslo konania 4 C/160/2007 a Krajským súdom... č. k. : 8 Co/184/2009 bolo porušené.

... Ruší vydané rozsudky, Okresného súdu... a Krajského súdu...

... Okresnému súdu... v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/160/2007 prikazuje pokračovať v konaní.

... Poverenému príslušníkovi Obvodného oddelenia PZ v Liptovskom Hrádku v konaní vedenom pod spisovou značkou ČVS: ORP-1351/LH-LM-2009 prikazuje pokračovať v konaní.

... Priznáva zadosťučinenie pre sťažovateľov v sume 1 000,00 €.

... Priznáva... trovy konania advokátovi...“

II.

6. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto zákonného ustanovenia môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

7. V sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhali. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označili za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Keďže sťažovatelia v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane zastúpení advokátom v návrhu na rozhodnutie sťažnosti (petite) namietali „základné právo sťažovateľov... na prerokovávanie pred... súdom...“, z obsahu ktorého je možné vyvodiť v sťažnosti označené základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd posudzoval ďalšie sťažovateľmi v sťažnosti označené práva podľa čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 2 a 3 ústavy iba ako súčasť ich širšej argumentácie.

K namietaným rozhodnutiam okresného súdu a krajského súdu

8. Sťažovatelia namietajú porušenie označených práv rozsudkom okresného súdu č. k. 4 C/160/2007-203 zo 16. decembra 2008 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 8 Co/184/2009 z 31. júla 2009. Vykonaným dožiadanim okresného súdu ústavný súd zistil, že rozsudok okresného súdu č. k. 4 C/160/2007-203 zo 16. decembra 2008 nadobudol právoplatnosť 10. februára 2009 a rozsudok krajského súdu sp. zn. 8 Co/184/2009 z 31. júla 2009 nadobudol právoplatnosť 21. septembra 2009.

9. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ

oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

10. Sťažovatelia odvodzujú lehotu dvoch mesiacov na podanie ústavnej sťažnosti od doručenia písomného vyrozumenia ich podnetu adresovaného generálnej prokuratúre z 19. októbra 2009. Dňa 21. decembra 2009 im bolo doručené písomné oznámenie krajskej prokuratúry o odložení ich podnetu generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania. Z uvedeného vyplýva, že sťažovatelia považujú podanie podnetu generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania za právny prostriedok ochrany, ktorý im zákon na ochranu ich základných práv a slobôd účinne poskytuje a ktorý treba vyčerpať v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde predtým, ako podá sťažovateľ sťažnosť ústavnému súdu.

11. Podľa názoru ústavného súdu podanie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania adresovaného generálnemu prokurátorovi nezakladá podnecovateľovi (v danom prípade sťažovateľom) právny nárok na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom, nemožno ho preto považovať za právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý treba vyčerpať pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Z uvedeného zároveň vyplýva, že lehota na podanie sťažnosti proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu začala plynúť nadobudnutím ich právoplatnosti.

12. Podľa zistenia ústavného súdu začala dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti voči obom namietaným rozhodnutiam okresného súdu a krajského súdu plynúť najneskôr od 21. septembra 2009, keď nadobudol právoplatnosť rozsudok krajského súdu sp. zn. 8 Co/184/2009 z 31. júla 2009. Sťažovatelia doručili ústavnému súdu sťažnosť 18. februára 2010. Keďže sťažovatelia doručili ústavnému súdu sťažnosť proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu zjavne po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti túto

odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

K namietanému postupu vyšetrovacieho orgánu v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP–1351/LH-LM-2009 a jeho uzneseníu z 8. februára 2010

13. Sťažovatelia namietali tiež postup vyšetrovacieho orgánu v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP–1351/LH-LM-2009 a jeho uznesenie z 8. februára 2010, ktorým odmietol trestné oznámenie sťažovateľov podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku. Sťažovatelia však v súvislosti s namietaným uznesením z 8. februára 2010 (v sťažnosti ani v jej petite) neuviedli, aké práva alebo slobody vyšetrovací orgán porušil. Uvedená okolnosť (pozri bod 7) sama osebe bola dôvodom na odmietnutie sťažnosti z dôvodu nesplnenia zákonom predpokladaných náležitostí. Keďže sťažovatelia boli kvalifikovane zastúpení advokátom, nebolo nevyhnutné v okolnostiach danej veci ústavným súdom vyzývať stranu sťažovateľov na odstránenie zisteného nedostatku. Navyše sťažnosť v tejto časti okrem už uvedeného disponuje tiež dôsledkom jej zjavnej neopodstatnenosti a nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie. Uvedené závery platia pre prípad namietania postupu vyšetrovacieho orgánu porušením čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne.

15. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je

aj zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu (napr. III. ÚS 45/03, III. ÚS 324/05). Z čl. 46 ods. 1 ústavy vyplýva, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom aj trestnoprávnej ochrany svojho konkrétneho práva u orgánov činných v trestnom konaní (obdobne napr. III. ÚS 58/00, III. ÚS 45/03). Z čl. 46 ods. 1 ústavy teda v rámci práva na inú právnu ochranu sťažovateľov vyplýva aj právo na trestnoprávnu ochranu. Jeho obsahom je oprávnenie, aby sa orgány činné v trestnom konaní ich trestným oznámením, resp. inými podaniami náležite zaoberali. Porušiť toto právo by mohli napr. vtedy, ak by trestné oznámenie sťažovateľov ignorovali, alebo nevenovali mu pozornosť zodpovedajúcu ich povinnostiam. V prípade, že orgány činné v trestnom konaní venovali trestnému oznámeniu sťažovateľov primeranú pozornosť, nezasiahli negatívne do podstaty ich práva, nezmarili jeho zmysel, a preto ho ani nemohli porušiť (III. ÚS 324/05).

16. Ústavný súd k uvedenému už iba dodáva, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (napr. II. ÚS 42/00, I. ÚS 158/05).

17. Navyše v súvislosti s namietaným uznesením sp. zn. ČVS: ORP-1351/LH-LM-2009 z 8. februára 2010 ústavný súd z obsahu k sťažnosti priložených príloh zistil, že 15. februára 2010 podali sťažovatelia proti tomuto uzneseniu sťažnosť, o ktorej nebolo do času podania sťažnosti ústavnému súdu rozhodnuté. Podanie účinného opravného prostriedku spôsobuje v okolnostiach danej veci tiež nedostatok právomoci ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2010

